

متن پرسش

سلام علیکم: ۱. تفکیکی ها می‌گویند قول فلاسفه و عرفا دائر بر صدور عالم از ذات خدا به نحو نزول یا تجلی مستلزم تجزیه ذات خدا می‌شود و این باطل است و ذات خدا بکلی با خلق مباین است و خداوند خلق را از عدم آفرید. لطفا توضیح بفرمائید. ۲. اخیرا از یکی از اهل علم که مشرب عرفانی دارند و شاگرد علامه حسن زاده آملی و آیت الله جوادی آملی بوده اند شنیدم که در تفسیر روایات طینت اصول کافی گفتند ملاک ذات انسان است نه اعمال انسان و ای بسا مومنی یک عمر عمل صالح می‌کند ولی چون ذات و طینت او مومن نیست در قیامت اعمال او را به مومن می‌دهند و سیئات کافر را به او می‌دهند و مرگ هم میزان نیست ای بسا مومن ظاهری از دنیا برود ولی ذات و طینتش کافر باشد و ای بسا کافر ظاهری که با کفر از دنیا برود ولی ذات و طینتش مومن باشد و لذا در آن دنیا معامله مومن با او می‌شود. با این حساب غیر از ۱۴ معصوم به هیچ مومن دیگری نمی‌توان باور داشت که ذات الزاما کافر نباشد. لطفا توضیح فرمایید. ممنون

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱. در مورد جواب اهل تفکیک، مطالب زیادی هست از جمله حدیث ۱۲ کتاب «چهل حدیث» از حضرت امام «رضوان الله تعالی علیه» و یا کتاب «صراط مستقیم» از استاد شیخ محمدحسن وکیلی. ۲. انسان در ذات خود مختار است و همواره برایش انتخاب راه جدید موجود است. متأسفانه بعضی‌ها برداشت درستی از مباحث ابن عربی در رابطه با «عین ثابته» ندارند. موفق باشید